

Geweld Risicotaxatie bij Ernstig Intiem Partnergeweld (GREIP)

Onderzoeksinstrument vanuit meta-analyse

Naam: _____ Gender: Man Vrouw Overig
Datum: _____ Leeftijd: _____
Beoordelaar: _____ Type relatie: Partner Ex-Partner
Instantie: _____ Duur relatie: _____
Aanleiding contact instantie:
 Stalking Intieme terreur Huiselijk geweld

	pt	Ja
Huidige situatie man		
1) Directe toegang tot vuurwapen(s)	11	
2) Controlerende gedragingen tegenover de vrouw	5.5	
3) Dreiging de vrouw te verwonden of doden	5	
4) Stalking/achtervolgen van de vrouw (ook digitaal)	3	
5) Extreme jaloezie/bezitterigheid	2.5	
6) Middelengebruik	2	
7) Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt	3	
8) Toenemende escalatie van ernst en/of frequentie van geweld	8	
Eerder geweld man		
9) Eerdere bedreiging van de vrouw met een vuurwapen	7	
10) Eerdere poging tot wurging/verstikking/verdrinking van de vrouw	7	
11) Eerdere gedwongen seks of verkrachting van de vrouw	5.5	
12) Geweld tegen de vrouw toen zij zwanger was	4	
Huidige situatie vrouw		
13) Middelengebruik	2.5	
14) Alleen basisschool afgemaakt	2.5	
15) Leeft afzonderlijk van de man	2.5	
16) Kinderen uit eerdere relatie	2	
17) Extreme angst bij de vrouw dat haar leven of dat van de kinderen in gevaar is	8	
18) De vrouw durft niet te spreken in de buurt van de man en/of toont angst voor de man	5	
Tel aantal punten		

Handleiding

Geweld Risicotaxatie bij Ernstig Intiem Partnergeweld (GREIP)

E. Blaauw & R Downes

Inleiding

Jaarlijks worden meer dan 20 vrouwen gedood door hun (ex)partner. In de meeste gevallen was daarbij sprake van een patroon van herhaald partnergeweld, dwingende controle of stalking. Veelal liet de geschiedenis rode vlaggen zien voor ernstig geweld of femicide, maar werden deze onvoldoende herkend. De GREIP werd ontwikkeld om de herkenning te verbeteren.

De GREIP komt voort uit een meta-analyse van Spencer en Stith (2020). Hieruit werden 15 risicofactoren geselecteerd die het sterkst geassocieerd zijn met een verhoogd femiciderisico. Deze werden aangevuld met drie kenmerken die in de klinische praktijk belangrijk zijn. Aan ieder kenmerk wordt een aantal punten toegekend wat voortkomt uit de meta-analyse.

De GREIP is momenteel nog een ontwikkelingsinstrument dat verder wordt onderzocht op kwaliteit. Het instrument is bedoeld om professionals te ondersteunen bij het inschatten van het risico op ernstig fysiek geweld en/of femicide. Het gaat daarbij om vrouwelijke slachtoffers en mannelijke plegers, maar kan wellicht ook worden gebruikt bij andere slachtoffer-pleger combinaties. Het instrument bevordert een gezamenlijke taal en consistentie in risico-inschatting.

Werkwijze

De GREIP dient te worden ingevuld na afronding van het gesprek met de cliënt. Invulling duurt gemiddeld 10-15 minuten. Het instrument kan worden ingevuld op ieder moment dat behoefte is aan een inschatting, maar moet opnieuw worden ingevuld wanneer in de situatie iets verandert. Het is ook mogelijk om de GREIP tijdens het gesprek met de cliënt in te vullen en de GREIP als leidraad te nemen in het gesprek. Let daarbij dan wel op de impact wat dit kan hebben op de cliënt.

Vanuit het gesprek dienen de herkende kenmerken te worden aangekruist en daarna het aantal bijbehorende punten te worden opgeteld. De totaalscore geeft dan een indicatie van het relatieve risico op ernstig (ex)partnergeweld of femicide. De totaalscore biedt echter slechts een indicatie, waarbij een professioneel oordeel kan leiden tot aanpassing van het risico.

Opslag en Bespreking

Geadviseerd wordt om de ingevulde GREIP op te slaan in een (elektronisch) patiëntendossier en de bevindingen te delen en te bespreken met collega's. Bij een ingeschat midden of hoog risico wordt geadviseerd de casus te bespreken in het zorg- en veiligheidshuis. Bij veranderingen dient de GREIP opnieuw te worden ingevuld.

Itembeschrijvingen

Bij alle items gaat het om alle gedragingen die tijdens de relatie of interactie tussen het vrouwelijke slachtoffer en de mannelijke plegger hebben plaatsgevonden.

Huidige situatie man

1) Directe toegang tot vuurwapen(s)

De man bezit een vuurwapen(s) in huis of bezit deze op een andere (opslag)locatie waar gemakkelijk toegang tot is, zoals een garagebox of een loods. De man kan gemakkelijk aan een vuurwapen komen door zijn beroep, zoals politie of defensie, of vanwege andere kringen, zoals het criminele circuit of motorclubs.

2) Controlerende gedragingen tegenover de vrouw

Controlerende gedragingen kunnen onder andere bestaan uit het limiteren van sociaal contact met anderen, inplannen van het dagritme van de vrouw, het beheer van financiën of andere essentiële middelen, het controleren van de handelingen van de vrouw, het tracken van sociale media of locaties, en manipulatie en gaslighting.

3) Dreiging vrouw te verwonden of doden

Dreigingen om de vrouw te verwonden of te doden kunnen onder andere plaatsvinden door het tonen van een vuurwapen of mes of het uiten van expliciete bedreigingen. Dit kan in direct contact met de vrouw zijn of bijvoorbeeld via berichten, brieven of telefoontjes.

4) Stalking/achtervolgen van de vrouw (ook digitaal)

Deze kunnen onder andere bestaan uit achtervolgen of opwachten, (online) bespioneren, ongewenste telefoontjes/berichten/brieven/emails, bedreigingen met geweld, verspreiden van valse verhalen en/of vernieling van eigendommen.

5) Extreme jaloezie/bezitterigheid

Extreem jaloerse of bezitterige gedragingen kunnen in en buiten de relatie plaatsvinden. Daarnaast kan sprake zijn van seksuele jaloersheid, waarbij de man ervan overtuigd is dat de vrouw een affaire heeft of dat de vrouw de relatie wil verlaten.

6) Middelengebruik

Het gebruik van alcohol en/of drugs is problematisch in die zin dat het zorgt voor onrust bij de man of in de relatie door onder andere geldproblemen of gewelddadige gedragingen bij intoxicatie.

7) Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt

De vrouw verkeert in een bedreigende gezondheidssituatie waarin directe zorg nodig is, maar ontvangt geen hulp. De man staat niet toe dat de vrouw naar de huisarts, tandarts of specialistische zorg gaat om de gezondheidsproblematiek te verhelpen.

8) Toenemende escalatie van ernst en/of frequentie van geweld

Recent hebben de geweldsgedragingen vaker plaatsgevonden of sneller opeenvolgend. Ook kunnen de geweldsgedragingen recent zijn toegenomen in ernst, bijvoorbeeld van slaan naar recente verwurging of verstikking.

Eerder geweld man

9) Eerdere bedreigingen van de vrouw met een vuurwapen

De man heeft eerdere bedreigingen met een vuurwapen gedaan richting de vrouw. Dit kan ook via afbeeldingen zijn gebeurd in berichten of mails.

10) Eerdere poging tot wurging/verstikking/verdrinking van de vrouw

Dit omvat iedere soort poging tot verstikking waarbij de luchttoevoer van de vrouw wordt ontnomen.

11) Eerdere gedwongen seks of verkrachting van de vrouw

Gedwongen seks of verkrachting van de vrouw kan zowel in als buiten de relatie hebben plaatsgevonden. Dit omvat situaties waarbij geen sprake is van vrijwilligheid of instemming.

12) Geweld tegen de vrouw toen zij zwanger was

In de periode van zwangerschap van de vrouw heeft fysiek en/of seksueel geweld plaatsgevonden.

Huidige situatie vrouw

13) Middelengebruik

De vrouw gebruikt overmatig alcohol en/of drugs. Het middelengebruik is problematisch, zorgt voor onrust bij de vrouw of in de relatie door onder andere geldproblemen of gewelddadige gedragingen.

14) Alleen basisschool afgemaakt

De vrouw beschikt niet over een middelbare school diploma of heeft buiten het basisonderwijs geen vervolgonderwijs afgerond.

15) Leeft afzonderlijk van de man

De vrouw is recent of langer geleden weggegaan bij de man of heeft nooit met hem samengewoond.

16) Kinderen uit een eerdere relatie

De vrouw heeft kinderen met een andere man die biologisch niet van de pleger zijn.

17) Extreme angst bij de vrouw dat haar leven of dat van de kinderen in gevaar is

De vrouw heeft extreme angst voor het eigen leven of het leven van de kinderen. Dit kan onder andere verbaal worden geuit en/of de vrouw neemt maatregelen om het eigen leven en het leven van de kinderen te beschermen.

18) De vrouw durft niet te spreken in de buurt van de partner en/of toont angst voor de partner

De vrouw durft niet vrijuit te spreken in het bijzijn van de man. Zij plaatst de man in een goed daglicht in gesprekken met anderen en/of bagatelliseert de problemen. Daarnaast kan de vrouw zichtbaar angstig zijn wanneer gesproken wordt over de man en/of in het bijzijn van de man.